

HANGASNEVA Pyhäntä

Sakari Rehell

Johdanto

VAPO oy on tilannut Pyhännällä sijaitsevalta Hangasnevalta kasvillisuutta ja maisemaa käsittelevän selvityksen. Maastotyöt tehtiin 2. heinäkuuta 1997. Maastokäynnillä keskityttiin suon luonnontilaisimpaan osaan.

Yleiskuvaus

Lähes koko Hangasneva on ojitettu metsätaloutta varten. Tässä on tarkasteltu suon länsiosasta turvetuotantoa varten hankittavaksi kaavailtua osaa.

Tutkimusalue on jaettu kahdeksi osa-alueeksi:

-Osa-alue I käsittää suon aukeimman osan, jossa ojitusta on vähemmän kuin muualla. Tämä osa on varsin rehevää, pääosin mesotrofista rimpinevaa. Rimpinevan jänteet ovat siniheinää kasvavaa välipintaa. Matalaa mäntyä kasvaa jänteillä paikoin. Rimmet ovat sarapintaisia.

-Osa-alue II käsittää tämän avosuon ympärillä olevia, kauttaaltaan ojitettuja rämeitä ja muuttuneita nevoja. Tätä osaa ei tutkittu kokonaisuudessaan.

Suokasvillisuus

Tavatut luonnontilaiset suokasvillisuustyypit:

Osa-alueella I: Mesotrofinen sararäme, mesotrofinen rimpineva.

Lisäksi molemmilla osilla erilaisia ojitusten muuttamia tyyppisiä.

Kasvilajisto

Osa-alueen I luonnontilaisilla ja lievästi kuivahtaneilla rimpinevoilla ovat yleisiä mesotrofian osoittajalajeja mm. keräpäärahkasammal (*Sphagnum subsecundum*), siniheinä (*Molinia coerulea*), villapääluikka (*Trichophorum alpinum*), äimäsara (*Carex dioica*) sekä vaalea sara (*Carex livida*). Niukemmin vain luonnontilaisimmassa keskiosassa tavattavia vaateliaita lajeja ovat kurjen rahkasammal (*Sphagnum pulchrum*), pohjan rahkasammal (*Sphagnum subfulvum*), mähkä (*Selaginella selaginoides*) sekä punakämmekä (*Dactylorhiza incarnata*).

Luonnontilaisuus:

Rimpisintä avosuota ympäröivät laajat alueet on ojitettu jo varsin kauan sitten ja suot täällä ovat muuttumia. Vanhoista ojista alkavat jotkut olla jo osin umpeutumassa, paikoin on täällä kaivettu tuoreita täydennysojia. Myös märimmän avosuon keskeltä on kaivettu syvä kuivatusoja. Reunaojat ja keskusoja vaikuttavat myös ojittamattomaan rimpinevaan. Puustoista muuttumaa on ojien varrella vain kapealti, mutta lievempää kuivahtamista on lähes koko rimpineva-alueella. Kuivahtaminen näkyy lähinnä puuntaimien ilmestymisenä jänteille ja rimpikasvillisuuden lievänä muuttumisena.

Maisema

Aukeat alat ovat ojitusten ja puuston kasvun vuoksi jääneet vähäisiksi. Maisemiltaan suo on näin varsin vaatimaton.

Monikäyttö

Hillaa kasvaa paikoin rämemuuttumilla jonkin verran.

Edustavuus

Ojittamattomalla rimpinevalla kasvaa useita tässä maakunnassa vähentyneitä, vaateliaita suokasvilajeja. Vaalea sara ja punakämmekä on luokiteltu täällä silmälläpidettäväksi, taantuneiksi, mähkä uhanalaiseksi (vaarantuneeksi).

Mähkää havaittiin tältä suolta niukka esiintymä ojittamattoman alueen keskiosasta. Tämä pohjoisempana ja idempänä melko tavallinen rehevien soiden laji on Keski-Pohjanmaalla niukka ja vähentynyt soiden ojituksen vuoksi. Lähiympäristöstä lajia tunnetaan mm. Itämäen, Kansannevan ja Törmäsenrimmen suojelualueilta.

Hangasnevan puustoiset reunaosat on kauttaaltaan ojitettu ja avosuonkin keskelle on vedetty oja. Keskustan rehevä rimpineva on näin jäänyt täysin ojien ympäröimäksi, eivätkä ympäristöstä tulevat vedet enää pääse virtaamaan suolle. Tämä näkyy jo laajalti tamettumisena ja lievänä kasvillisuuden muutoksina. Koska ojat estävät veden ja lisäravinteiden tulon, suo muuttuu koko ajan karummaksi. Tämä uhkaa vaateliaiden suokasvien esiintymistä, vaikka suon keskiosa jätettäisiinkin nykytilaan.

HANGASNEVA

Karttamerkkien selitykset

 Tutkimusalueen raja

 Osa-alueiden raja

meSR   Mesotrofinen sararäme
MeRiN ku   Kuivahtanut mesotrofinen rimpineva
MeRiN mu   Muuttunut mesotrofinen rimpineva
Ksmu   Karhunsammalmuuttuma
Oj   Ojitettu alue (ei erotettu tyypejä kartalla)

 Uhanalaisen kasvilajin (mähkä) kasvupaikka

 Silmälläpidettävän kasvilajin (vaaleasara) kasvualue

 Avosoiden liuskakämmeköiden (punakämmekä) kasvupaikkoja

